

Iktatószám: 164025/05.06.2024

Jóváhagyta:

Belső jelentés

After school program meleg ebéddel a rászoruló gyermekeknek

Előkészítette:

Láttamozta:

A jelentést a Programok és Projektek Vezérigazgatósága állította össze.

Tartalom

I.	Téma/ Probléma/ Feladat.....	3
II.	Elemzés	4
III.	Következtetés	6
IV.	Javaslatok, ajánlások.....	6
V.	Melléletek	8

I. Téma/ Probléma/ Feladat

Az oktatás és a képzés kulcsfontosságú szerepet játszik abban, hogy Hargita megyében tudásalapú társadalom és gazdaság alakuljon ki. Ezért a diákok, iskolai felkészítése, a szülők segítése, és nem utolsósorban a korai iskola elhagyás csökkentése érdekében a városok és a községközpontok mellett azokban a kistelepülésekben is, ahol pár százan élnek fontosnak tartjuk a „délutáni oktatás” (after school) tevékenységek megszervezését, erősítését és fejlesztését. Hargita megye a kistelepülések megyéje, 237 településéből 100 kistelepülésnek számít. Nem elég csak megtartani ezeket az iskolákat, hanem az esélyegyenlőség biztosítása érdekében el kell érni, hogy a diákok ugyanolyan színvonalú oktatásban részesüljenek, mint a községközpontokban vagy városokban tanuló társaik. Éppen ezért a kistelepülések diákjainak felzárkóztatása céljából fontosnak tartjuk az egyházak, a pedagógusok, a szülők és a civil társadalom bevonását a délutáni oktatás, a meleg ebéd fejlesztését, kiterjesztését célzó programokba.

Problémák:

- A tanügyi törvényben csak lehetőségként szerepel az *“iskola az iskola után”* program, bár több módosító kezdeményezés is volt, hogy az állam finanszírozza, a kormány és az oktatási minisztérium is elzárkózott ez elől.
- Hiányos törvényes keret/módszertan létezése, a szaktárca tanulmányozta azokat az okokat, amelyek negatív hatással vannak a program megszervezésére (főként a finanszírozásra vonatkozóan) és jelenleg egy új módszertan előkészítésén dolgozik.
- Az *“iskola az iskola után”* program nem intézményes keretek között működik Romániában. Hargita megyében nagyon kevés oktatási intézményben zajlik délutáni oktatás. A délutáni oktatás hiánya lényeges lemorzsolódást, korai iskola elhagyást jelenthet főként a kistelepülésekben.
- A meleg étel program hiánya, a program csak kísérleti jelleggel működött az elmúlt években. A program kiterjesztését akadályozhatja az étkeztetést biztosító infrastrukturális háttér hiánya is, a közegészségügyi követelményeknek megfelelő étkezők hiánya az iskolákban.
- Humán erőforrás hiánya, a szaktárca a vonatkozó jogszabály értelmében nem biztosít humán erőforrást a délutáni oktatás megszervezésére.

II. Elemzés

A diákok iskolai felkészítése és nem utolsósorban a szülők segítése, az iskolai lemorzsolódás csökkentése érdekében, fontosnak tartjuk az „iskola az iskola után”/délutáni oktatás (after school, școală după școală)/ tevékenységek erősítését és fejlesztését, valamint a meleg ebéd program kiterjesztését a megye minden iskolájában.

Az „iskola az iskola után”/ délutáni oktatás kiegészítő oktatási programra vonatkozó jogszabályok értelmében, a megyei tanácsoknak nincs hatáskörük e téren, az oktatási intézmények hatáskörébe tartozik a délutáni oktatás megszervezése. A 198/2023-as számú tanügyi törvény 74-es cikkelye, valamint az „iskola az iskola után” tevékenység megszervezésének és működésének a módszertana (az oktatási minisztérium 5349/2011-es évi rendelete 17-es cikkely) is azt írja elő, hogy a délutáni oktatás finanszírozása megoldható a helyi önkormányzatok költségvetéséből, nemzeti és európai uniós forrásokból, szülők támogatásából, civil szervezetek adományaiból, valamint a hátrányos helyzetű diákok esetében, állami költségvetésből.

A délutáni oktatásra vonatkozó módszertan értelmében a tanítók kiegészíthetik a heti óraszámukat (40 óra/hét) az „iskola az iskola után” program keretében vállalt oktatói, nevelői tevékenységekkel.

2015-től Hargita Megye Tanácsa az Ifjúsági tevékenységeket támogató pályázati programja révén pályázási lehetőséget biztosít az „Iskola az iskola után” (after school) program keretében folytatott tevékenységek támogatására, amelyek nevelő, szabadidős tevékenységeket biztosítanak a diákok tanulási képességeinek fejlesztése érdekében. A fentiekben említett programokra jogi személyiséggel rendelkező, Hargita megye területén ifjúsági tevékenységet folytató alapítványok, egyesületek, szervezetek és egyházak pályázhatnak. Azonban a program hátránya, hogy nem biztosítja a teljes tanévre a délutáni oktatás működésére szükséges finanszírozási forrást, nincs folytonosság a szükséges források biztosításában. 2021-2024 közötti időszakban az elért eredmények, nyertes pályázatok a fenti témakörben számokban kifejezve **2 pályázat**, a támogatás értéke **5.500 lej**.

Bár több módosító kezdeményezés is volt, hogy az állam finanszírozza az „after school” programot, a kormány és az oktatási minisztérium is elzárkózott ettől. 2015 októberében a Képviselőház egyhangúan elfogadta a liberális képviselő törvénytervezetét, amelynek értelmében a kisdíákok, a hatodik osztállyal bezárólag kétszáz lejes támogatást kaphatnak, amely a délutáni oktatás költségeit fedezné. a képviselő elképzelése szerint a

támogatás egy névre szóló értékjegy lenne, amelyet a szülő kizárólag oktatással kapcsolatos célokra használhat fel. A kormány szerint egy ilyen intézkedés 70 százalékkal növelné az elemi oktatás költségeit, ezért nem támogatta a javaslatot. Éppen ezért az elmúlt évek során arra kértük a szaktárcát vezető minisztereket, **2021. április 28-án** , a tanügy minisztérium esélyegyenlőségért felelős államtitkárát, **2021. június 1-én** , a tanügy minisztérium kisebbségi oktatásért felelős államtitkárát, valamint **2022. május 27.** - Kallós Zoltán a tanügy minisztérium kisebbségi oktatásért felelős államtitkárát a Hargita megyében történő látogatásuk során ismételten kértük és anyagot adtunk át, arra vonatkozóan, hogy **támogassák az állami és minisztériumi döntéshozó fórumokon** az „Iskola az iskola után” (after school) program folytonosságának biztosítása érdekében az országosan elindított, kísérleti alapú „Iskola az iskola után” (after school) program kiterjesztését és állandó, biztos finanszírozási forrás biztosítását, amely törvényes keretek között biztosítja a program beralapi és anyagi erőforrásának a valós szükségletét országos szinten. Továbbá figyelembe véve a „Iskola az iskola után” (after school) programot érintő jogalap módosításait, kiegészítéseit szükségesnek tartjuk az alkalmazási módszertanok naprakész tételét/vagy új alkalmazási módszertanok kibocsátását.

Az **„iskola az iskola után”/”after school”/”délutáni oktatás”** kiegészítő oktatási programra vonatkozó jogszabályok értelmében, a szülő/gyám kérése alapján, az oktatási intézmények és a helyi polgármesteri hivatalok hatáskörébe tartozik az “after school” megszervezése.

A vonatkozó jogszabályok értelmében **a megyei tanácsoknak nincs hatáskörük az after school/délutáni oktatás szervezésében** a délutáni oktatás program megszervezése az oktatási intézmények által kibocsátott belsőszervezeti szabályzat alapján történik.

A tevékenységek tervezését, szervezését a didaktikai személyzet irányítja. Kiegészítő didaktikai személyzet, önkéntesek, partner szervezetek részt vehetnek, segíthetnek a tevékenységek lebonyolításában. A programban résztvevő személyeknek meg kell legyen a kötelező orvosi vizsgájuk és kell teljesítsék a diáki környezetbe való tartozáshoz szükséges törvényes feltételeket. Az iskola adminisztratív tanácsa és a tanfelügyelőség vezetőtanácsa is szükséges jóváhagyja a programot.

A gyermekek jogainak védelmére és előmozdítására vonatkozó jogszabály, a 2004-es évi 272-ös számú törvény 124-es cikkelye alapján, az **„after school” programhoz hasonlóan működhetnek a nappali foglalkoztató központok** a hátrányos helyzetű diákok számára.

A **meleg étel program** csak kísérleti jelleggel volt jelen a 2016-2017-es tanévben az ország 50 iskolájában, amelyben egy Hargita megyei román iskola is részt vett. A szaktárca kiemeli a

tapasztaltakat és ezt követően dönt a program esetleges országos kiterjesztéséről. A program kiterjesztését akadályozhatja az étkeztetést biztosító infrastrukturális háttér hiánya is, a közegészségügyi követelményeknek megfelelő étkezők hiánya az iskolákban.

2024-től kezdődően a meleg étel programot, egészséges étel programként (program național masă sănătoasă) kiterjesztették az ország 450 iskolájára, Hargita megyéből 31 iskola vesz részt a programban, az 1-es számú melléklet szerint.

III. Következtetés

Úgy gondoljuk, hogy a létező oktatási intézmények mellett, szükség szerint a délutáni oktatás helyszínéül szolgálhatnának az egyes települések elnéptelenedett, bezárt iskolái, óvodái valamint az elnéptelenedett épületek is felhasználhatóak lennének erre a célra, a megfelelő rehabilitációk elvégzése, a működési engedélyek megszerzése után. Fontosnak tartjuk olyan oktatási terek - oktatási termek, étkezők, szabadidős programokra kialakított terek – kialakítását amelyek támogatják a tanulás folyamatát, segítik a diákokat abban, hogy a tanulás eredményes és örömet adó cselekvés legyen számukra.

Mivel az oktatási minisztérium a vonatkozó jogszabály értelmében nem biztosít humán erőforrást a délutáni oktatás megszervezésére, fontosnak tartjuk, hogy a tanfelügyelőség és az oktatási intézmények a délutáni oktatás lebonyolításába elsődlegesen azokat a pedagógusokat vonja be, akiknek nincs meg a teljes katedrájuk.

IV Javaslatok, ajánlások

Az „Iskola az iskola után” (after school) program folytonosságának biztosítása érdekében szükség van az országosan elindított, kísérleti alapú „Iskola az iskola után” (after school) program kiterjesztésére és állandó, biztos finanszírozási forrás biztosítására, amely törvényes keretek között biztosítja a program béalapi és anyagi erőforrásának a valós szükségletét országos szinten.

Továbbá figyelembe véve a „Iskola az iskola után” (after school) programot érintő jogalap módosításait, kiegészítéseit szükséges **az alkalmazási módszertanok naprakészé tétele/vagy új alkalmazási módszertanok kibocsájtása.**

Figyelembe véve, hogy jelenleg országos szinten csak 450 iskolában működik **az országos egészséges ebéd program**, az esélyegyenlőség jegyében fontosnak tartjuk a program **kiterjesztését minden iskolára.**

Helyi szinten, a továbbiakban is fontosnak tartjuk **az ifjúsági tevékenységeket támogató pályázati programunk révén az "Iskola az iskola után" (after school) programok keretében folytatott tevékenységek támogatását.**

Fontosnak tartjuk az elnéptelenedett kistelepülések oktatási intézményeinek az infrastrukturális megújításába, az after school programok biztosítása, szervezése érdekében becsatornázni az európai uniós, országos erőforrásokat, az iskolák és ovódák élettel való megtöltése céljából.

2024. május 16.

1-es számú melléklet

ORDIN Nr. 3840/81/2024 din 23 februarie 2024

privind aprobarea Listei unităților de învățământ preuniversitar incluse în Programul național "Masă sănătoasă" în anul 2024

LISTA

unităților de învățământ preuniversitar incluse în Programul național "Masă sănătoasă" (PNMS) în anul 2024

Semnificația coloanei A din tabelul de mai jos este următoarea:

A - Nr. unități de învățământ incluse în PNMS.

A	Județ	Tip UAT	Denumirea unității/ subdiviziunii administrativ- teritoriale a municipiilor	Denumirea unității de învățământ
1	HARGHITA	Municipiu	Gheorgheni	Școala Gimnazială "Kós Károly"
2	HARGHITA	Comună	Porumbenii Mari	Școala Gimnazială "Kányádi Sándor"
3	HARGHITA	Municipiu	Toplița	Școala Gimnazială "Miron Cristea"
4	HARGHITA	Municipiu	Odorheiu Secuiesc	Liceul "Marin Preda"
5	HARGHITA	Municipiu	Odorheiu Secuiesc	Școala Gimnazială "Tompa László"

6	HARGHITA	Comună	Tulgheș	Școala Gimnazială Tulgheș
7	HARGHITA	Municipiu	Gheorgheni	Școala Gimnazială "Vaskertes"
8	HARGHITA	Comună	Remetea	Școala Gimnazială "Fráter György"
9	HARGHITA	Comună	Subcetate	Liceul "Miron Cristea"
10	HARGHITA	Comună	Ditrău	Liceul Tehnologic "Puskás Tivadar"
11	HARGHITA	Comună	Corund	Liceul Tehnologic Corund
12	HARGHITA	Comună	Cozmeni	Școala Gimnazială "Dr. Boga Alajos"
13	HARGHITA	Municipiu	Toplița	Școala Gimnazială "Andrei Șaguna"
14	HARGHITA	Oraș	Borsec	Liceul Tehnologic Zimmethausen
15	HARGHITA	Comună	Șimonești	Școala Gimnazială "Marosi Gergely"
16	HARGHITA	Comună	Atid	Școala Gimnazială "Jósika Miklós"
17	HARGHITA	Comună	Avrămești	Școala Gimnazială

				"Benedek Elek"
18	HARGHITA	Comună	Satu Mare	Școala Gimnazială "Nyírö József"
19	HARGHITA	Comună	Bilbor	Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă
20	HARGHITA	Comună	Corbu	Liceul Tehnologic Corbu
21	HARGHITA	Comună	Dârjiu	Școala Gimnazială "János Zsigmond"
22	HARGHITA	Oraș	Bălan	Școala Gimnazială "Geo Bogza"
23	HARGHITA	Comună	Săcel	Școala Gimnazială Săcel
24	HARGHITA	Oraș	Bălan	Liceul Tehnologic "Liviu Rebreanu"
25	HARGHITA	Comuna	Gălăuțaș	Școala Gimnazială "Dumitru Gafton"
26	HARGHITA	Municipiu	Gheorgheni	Școala Gimnazială "Fogarassy Mihaly"
26			TOTAL	

ORDIN Nr. 4139/138/2024 din 4 aprilie 2024 pentru modificarea și completarea [anexei](#) la Ordinul ministrului educației și al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 3.840/81/2024 privind aprobarea Listei unităților de învățământ preuniversitar incluse în Programul național "Masă sănătoasă" în anul 2024

ART. I

[Anexa](#) la Ordinul ministrului educației și al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 3.840/81/2024 privind aprobarea Listei unităților de învățământ preuniversitar incluse în Programul național "Masă sănătoasă" în anul 2024, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 161 din 27 februarie 2024, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La județul Harghita, poziția nr. 19 comuna Bilbor, Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă se abrogă.

***

23. La județul Harghita, după poziția 26 se introduc șase noi poziții, pozițiile 27 - 32, cu următorul cuprins:

"27	HARGHITA	Comună	Mugeni	Școala Gimnazială Mugeni
28	HARGHITA	Comună	Voslăbeni	Școala Gimnazială «Teodor Chindea»
29	HARGHITA	Comună	Sânsimion	Școala Gimnazială «Endes József»
30	HARGHITA	Comună	Bilbor	Școala Gimnazială «O. C. Tăslăuanu»
31	HARGHITA	Comună	Ciceu	Școala Gimnazială «Kájoni János»
32	HARGHITA	Comună	Lăzarea	Școala Gimnazială «Bethlen Gábor» Lăzarea"